

Zure regen

- Blog - Er is een flinke zure regen over Nederland neergedaald nu het Forum voor Democratie de grootste kleine partij is geworden. Over hoe dat komt zijn al vele beschouwingen geschreven. De beste aanpak van Baudet en de zijnen lijkt mij het weerleggen van hun onware uitspraken en het tegenspreken van bedenkelijke ideeën.

Een van de favoriete items van Baudet is natuurlijk de klimaatleugen van de cultuurmarxisten. Zo zei hij in Nieuwsuur van 13 maart: "Dit hele klimaatverandering idee is een hoax, vergelijkbaar met de zure regen."

Nu heb ik mij toevallig ooit eens in het onderwerp zure regen verdiept. Nu ja, meer in één van de oorzaken daarvan, de enorme uitstoot van stikstof in Nederland, Europa en wereldwijd. Stikstofverbindingen, zoals onder andere in (kunst)mest, zijn namelijk één van de oorzaken van verzuring van de bodem en het water, net als zwavel.

Omdat verzuring van het klimaat eind vorige eeuw zo'n groot probleem aan het

worden was, is onder meer de uitstoot van zwavel aangepakt. Zo is de benzine in auto's zwavelarm gemaakt. Dat beleid heeft redelijk succes gehad. Maar daarmee is het probleem niet opgelost. De verzuring van het milieu gaat nog steeds door. Zie bijvoorbeeld deze feitencheck in de NRC van november vorig jaar

Het blad van Staatsbosbeheer wijdt er in het meest recente nummer een artikel aan. "Nederland stoot via onder andere de veehouderij, industrie en wegverkeer veel te veel stikstof uit. Dat komt terecht in de lucht, in de bodem en in het water. In de natuur leidt dat tot twee grote problemen: vermesting en verzuring."

Volgens het artikel hebben 118 van de 160 Natura-2000-gebieden in Nederland te maken met overbelasting door stikstof. Als voorbeeld wordt de Sallandse Heuvelrug genoemd. Daar is de zuurgraad vergelijkbaar met schoonmaakazijn door een PH-waarde van 2,9 terwijl die rond de 4,5 hoort te liggen. Een te hoge stikstofwaarde in bossen veroorzaakt onder meer verdringing van soorten. Zo gaan brandnetels en bramen veel harder groeien, terwijl andere soorten en sommige bomen juist afsterven. In water gaan algen woekeren, met dood stinkend water tot gevolg. Wereldwijd zijn er al zo'n vijfhonderd van zulke kustgebieden, zoals de lagune bij Venetië.

Stikstof is ook een belangrijke veroorzaker van fijnstof, mede veroorzaakt door uitlaatgassen van auto's en industrie. In Europa gaan mensen naar schatting gemiddeld zes maanden eerder dood dan nodig vanwege stikstofgerelateerde luchtverontreiniging.

Nu bestaat sinds 2015 in Nederland het Programma aanpak Stikstof. Maar stikstofexpert hoogleraar Jan Willem Erisman betwijfelt of dat effectief is. In *Ad Valvas*, het magazine van de Vrije Universiteit waar hij werkt, schreef hij: "De stikstofemissie is de afgelopen tien jaar in Nederland niet meer afgenomen en er zijn grote twijfels over de effectiviteit van de maatregelen in de landbouw."

Hij haalt het Planbureau voor de Leefomgeving aan. Die schat de economische schade in de Europese Unie door stikstof op iets tussen de 70 en 320 miljard euro per jaar. Maar de werkelijke schade aan milieu, gezondheid en de bijdrage aan klimaatverandering laat zich moeilijk in

geld uitdrukken. Als er niets gebeurt is die schade mogelijk onomkeerbaar. “We hebben al lang genoeg van de natuur geleend,” zo beëindigt hij zijn opiniestuk. Maar hij zal wel weer zo’n links professortje zijn, hoor ik Thierry al roepen.

Dirk de Hoog